

[Bo Kristensen]

kender vort ansvar over for den tredje verdens lande, hvilket vi ikke mindst har givet udtryk for gennem vort arbejde på at forbedre samhandelsvilkårene.

At det foreliggende forslag i modsætning til sådanne initiativer bygger på en langt mere direkte støtte, men også et langt mere urealistisk grundlag, er der ingen tvivl om, hvorfor det da også er spørgsmålet, om forslaget har det rigtige udgangspunkt. At u-landenes dårlige økonomiske forhold hænger nøje sammen med de uhyrlige energipriser, er en kendsgerning, som imidlertid ikke er et argument for at lægge en særlig u-landsskat på statens nettoindtægter fra denne branche. I sin videste konsekvens ville dette princip også kunne søges gennemført på landbrugsområdet under henvisning til, at jorden jo også tilhører os alle.

Intentionen med forslaget forstår jeg udmærket, men det forekommer dog mere direkte, at staten sætter sig et mål for den direkte bistand, som ifølge FNs målsætning for international bistand bør være 1 pct. af bruttonationalproduktet. Det forekommer at være en besynderlig omvej at gå den vej, som her er foreslået af SF.

Rent lokalt vil der også være problemer forbundet med en sådan aftale, idet SFs forudsætning om, at råstofudvinding udelukkende er et statsanliggende, ikke svarer til realiteten i den danske olieproduktion. F.eks. kunne man frygte, at en gennemførelse af SFs forslag kunne komme til at virke som en indirekte merbeskatning af f. eks. A. P. Møller-koncernen, hvilket ikke forekommer rimeligt. U-landsbistanden kan ikke via beskatning påtvinges enkelte virksomheder, uanset hvor indirekte denne beskatning måtte se ud. Det turde være indlysende.

Det forekommer også ulogisk, at det foreliggende forslags gennemførelse ikke skal gøres betinget af andre landes tilsvarende initiativer. Man må ikke glemme, at de største råstofproducerende lande er u-landene, og her ville det være rimeligt, at man på internationalt plan tog spørgsmålet op, idet det forekommer urimeligt, at Danmark via en råstofskat på sine sparsomme og i global sammenhæng minimale råstofindtægter kan være med til at finansiere store olieproducenter som f. eks. visse arabiske lande.

I det hele taget er det kutymen, at større principielle ændringer i grundlaget for u-

landsbistanden forhandles i større fora end det danske folketing, hvilket jeg også mener er relevant i dette tilfælde.

Når vi nu taler om u-lande og råstoffer, vil jeg nævne problemet med u- og i-landenes energiformer. Det er åbenlyst, at den danske regering via sin a-kraftfjendtlige holdning i princippet er med til at holde råstofpriserne oppe. Her kan vi blot tage kul som eksempel. Set i relation til u-landene kunne der således være perspektiver i, at Danmark fik indført a-kraft. I det øjeblik efterspørgslen efter f. eks. kul og olie faldt, ville priserne naturligvis følge med til fordel for u-landene, som for ikke at blive udsat for en for pludselig teknologisk udvikling har brug for olie og kul fremfor a-kraft. Dette er blot én måde, hvorpå den danske regering kunne medvirke til at formindske u-landenes omkostningsniveau og samtidig forbedre vort eget. At dette samtidig ville medføre en mere stabil energisituation for os selv, er indlysende. I og med at vi fra dansk side uhemmet bruger løs af de fossile ressourcer, er vi medvirkende til at opbruge disse, således at u-landene vil blive tvunget til at tage mere avancerede energiformer i anvendelse på et tidspunkt, hvor det slet ikke forekommer naturligt i forhold til den kulturelle og strukturelle udvikling i disse lande.

Afslutningsvis skal jeg erklære mig enig med SF, som i begrundelsen for forslaget fremhæver vigtigheden af globale initiativer med henblik på at økonomisere med vores ressourcer. Vi må gøre vores synspunkter gældende på internationalt plan, og ligeledes må vi forsøge at iværksætte initiativer til en bedre fordeling og bedre udnyttelse af Jordens ressourcer, også på EF-plan. Det har tidligere vist sig, at effekten bliver størst, når vi forsøger at komme igennem med vore synspunkter i disse større forsamlinger fremfor ensidigt at foretage os dette eller hint måske meget idealistiske på lokalt plan. Skal udplyndringen af Jordens ressourcer stoppes, og skal der ske en ligelig fordeling af den tilstedeværende energi og råstofmængde, må det være rimeligt at tale om globale initiativer. Det vil også være det konservative folkepartis standpunkt i den foreliggende sag, og vi kan ikke give tilslutning til dette beslutningsforslag om global råstofskat.

Sønderby (V):